

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Teorie kultury		8.0.12413	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Rosjoznawstwa, Literatury i Kultury Rosyjskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	forma	stacjonarne
		moduł	język-kultura-media, przekład-komunikacja-kultura
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Katarzyna Arciszewska-Tomczak; dr Svetlana Pavlenko; dr Liliana Kalita; dr hab. Monika Rzeczycka, profesor uczelni; dr hab. Diana Oboleńska, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		30 godzin - uczestnictwo w zajęciach	
Sposób realizacji zajęć		10 godzin - samodzielne czytanie i opracowanie literatury wskazanej przez prowadzącego	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		5 godzin - przygotowanie do kolokwium i kolokwium	
Liczba godzin		5 godzin - przygotowanie projektu lub prezentacji	
Wykład: 30 godz.		Razem: 50 godzin = 2 ECTS	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		rosyjski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Dyskusja - Praca w grupach - Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja - kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje ocenę z zaliczenia przedmiotu na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> • aktywnego udziału w zajęciach - 20%, • przygotowania i prezentacji pozytywnie ocenionego wystąpienia ustnego na temat wskazany przez prowadzącego zajęcia - 40%, • oraz wyniku końcowego kolokwium ustnego lub pisemnego - 40%. 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	udział w dyskusji	przygotowanie i prezentacja zagadnień wskazanych przez prowadzącego	kolokwium
Wiedza			
K_W03	+	+	+
K_W06	+	+	+
K_W08	+	+	+
Umiejętności			
K_U03	+	+	+
K_U06	+	+	+
K_U07	+	+	+
K_U12	+	+	+
Kompetencje społeczne			
K_K01	+	+	+
K_K02	+	+	+
K_K06	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Wybór specjalności Język - kultura - media.

B. Wymagania wstępne

Brak

Cele kształcenia

Celem wykładu jest zaprezentowanie stanu rozważań teoretycznych dotyczących pojęcia kultury i rzeczywistości kulturowej w świetle różnych perspektyw badawczo-poznawczych: antropologii kulturowej, socjologii kultury, filozofii kultury, studiów kulturowych itd. W ramach zajęć zostaną przedstawione założenia najważniejszych współczesnych teorii i koncepcji kultury oraz kategorii zjawisk kulturowych. Zajęcia przybliżą studentom różne sposoby rozumienia i kierunki refleksji nad rzeczywistością kulturową.

Treści programowe

Kultura jako przedmiot badań. Definicje, kategorie i kultury wymiary. Klasykne teorie kultury. Od ewolucjonizmu do relatywizmu kulturowego. Od strukturalizmu do poststrukturalizmu. Semiologia: znak, kod, mit, komunikacja. Kultura a umysł i język. Antropologia kognitywna. Feminizm. Postmodernizm. Postkolonializm. Ponowoczesność. Postapokaliptyczny wymiar kultury. Prowadzący może każdorazowo dokonywać aktualizacji treści programowych.

Wykaz literatury**Literatura podstawowa:**

- 1) Barnard A., Antropologia. Zarys teorii i historii, PIW 2006.
- 2) Bhabha H., Miejsca kultury, WUJ, Kraków 2010.
- 3) Burszta W., Różnorodność i tożsamość. Antropologia jako kulturowa refleksyjność, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2004.
- 4) Burszta W., Antropologia kultury, ZYSK i S-KA, 2008.
- 5) Eriksen T., Małe miejsca, wielkie sprawy. Wprowadzenie do antropologii społecznej i kulturowej, Volumen 2009.
- 6) Fleischer M., Teoria kultury i komunikacji, Wrocław 2002.
- 7) Gandhi L., Teoria postkolonialna. Wprowadzenie krytyczne, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2008.
- 8) Geertz C., Interpretacja kultur. Wybrane eseje, Kraków 2005.
- 9) Habermas J., Filozoficzny dyskurs nowoczesności, Kraków 2000.
- 10) Kłoskowska A., Kultura masowa. Krytyka i obrona, PWN, Warszawa 2005.
- 11) Kmita J., Kultura i poznanie, PWN, Warszawa 1985, Warszawa 1989.
- 12) Nowicka Ewa, Świat człowieka, świat kultury, PWN, Warszawa 2009.
- 13) Sapir E., Kultura, język osobowość, Warszawa 1978.
- 14) Иконникова С. Н. История культурологических теорий: Учебное пособие. 2-е изд. СПб., 2005.
- 15) Кармин А. С. Культурология: Учебник. СПб., 2006.
- 16) Культуральная антропология: Учебное пособие / Под ред. Ю. Н. Емельянова, Н. Г. Скворцова. СПб., 1996.

Literatura uzupełniająca:

- 1) Barth F., Gingrich A., Parkin R., Silverman S., Antropologia. Jedna dyscyplina, cztery tradycje: brytyjska, niemiecka, francuska i amerykańska, WUJ, Kraków 2007.
- 2) Buchowski M., Burszta W. (red.), Amerykańska antropologia kognitywna, 1993.

- 3) Hastrup K., Droga do antropologii. Między doświadczeniem, a teorią, WUJ, Kraków 2009.
- 4) Horkheimer M., Adorno T., Dialektyka oświecenia, przeł. Małgorzata Łukasiewicz, PAN, Warszawa 1994.
- 5) Kempny M., Nowicka E. (red.), Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej, Warszawa 2003.
- 6) Tokarska-Bakir J., Obraz osobliwy. Hermeneutyczna lektura źródeł etnograficznych. Wielkie opowieści, Kraków 2000.
- 7) Mencwel A., Wyobrażenia antropologiczne, WUW, Warszawa 2006.
- 8) Arbiszewski K., Poznanie, zbiorowość, polityka. Analiza teorii aktora sieci Bruno Latoura, Kraków 2008.
- 9) Benedict R., Wzory kultury, Warszawa 2008.
- 10) Hall E. T., Poza kulturą, Warszawa 1984.
- 11) Kroeber A., Istota kultury, Warszawa 2002.
- 12) Łotman J., Kultura i eksplozja, warszawa 1999.
- 13) Malinowski B., Szkice z teorii kultury, Warszawa 1958.
- 14) Mencwel A. (red.), Wiedza o kulturze. Antropologia kultury, Warszawa 2005.
- 15) Paluch A., Mistrzowie antropologii społecznej, Warszawa 1990.
- 16) Schechner R., Performatyka, Wrocław 2006.
- 17) Stover J., Studia kulturowe i badania kultury popularnej. Teorie i metody, Kraków 2003.
- 18) Библер В. С. От наукоучения к логике культуры. М., 1991.
- 19) Иванов С. А. Методы изучения культуры. Учебное пособие. Великий Новгород, 2002.
- 20) Ильин И. П. Постструктурализм. Деконструктивизм. Постмодернизм. М., 1996.
- 21) Культурологические исследования: направления, школы, проблемы. СПб., 1998.
- 22) Выжлецов Г. П. Аксиология культуры. СПб., 1996.
- 23) Лобковиц Н. Христианство и культура // Вопросы философии. 1993. № 3.
- 24) Франк С. Л. Культура и религия // Философские науки. 1991. № 7.
- 25) Библер В. С. Нравственность. Культура. Современность (философские размышления о жизненных проблемах). М., 1990.
- 26) Кармин А. С. Культура социальных отношений. СПб., 2000.
- 27) Большаков В. П. Ценности культуры и время. Великий Новгород, 2002.
- 28) Андрианова Т. В. Культура и технология. М., 1998.
- 29) Взаимодействие культур Востока и Запада. Вып. 1–2. М., 1987–1991.

Prowadzący może każdorazowo uaktualniać zestaw literatury.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W03, K_W06, K_W08 K_U03, K_U06, K_U07, K_U12 K_K01, K_K02, K_K06	K_W03, K_W06, K_W08 Student: ma uporządkowaną wiedzę, obejmującą terminologię, teorię i metodologię w zakresie teorii kultury (K_W03); ma uporządkowaną, pogłębioną szczegółową wiedzę z zakresu nauk o kulturze (K_W06); ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach filologii z innymi naukami humanistycznymi, w tym różnymi aspektami teorii kultury, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin naukowych (K_W08).
	Umiejętności K_U03, K_U06, K_U07, K_U12 Student: umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze w zakresie badań zjawisk kulturowych i teorii ich określających, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego (K_U03); posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań analizowanych przez siebie zagadnień z zakresu teorii kultury (K_U06); posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o teoriach i wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach (K_U07); prezentuje wnioski dotyczące wybranych teorii kultury w języku polskim i rosyjskim w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie z zastosowaniem różnorodnych nowoczesnych metod i technik komunikacyjnych (K_U12).
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K01, K_K02, K_K06 Student: ma świadomość zakresu swojej wiedzy w zakresie teorii kultury oraz powiązania jej z wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych (K_K01);

ma świadomość swoich umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy w zakresie badania teorii i wytworów kultury w sytuacjach profesjonalnych (K_K02);
potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów teorii i wytworów kultury, stosując oryginalne podejścia, uwzględniając nowe osiągnięcia humanistyki w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_K06).

Kontakt

katarzyna.arciszewska@ug.edu.pl